

Sposób na kornika

Nowy model pułapki służącej do odłowu kornika drukarza pozytywnie przeszedł testy i trafił do oficjalnego wykazu środków zalecanych do stosowania w leśnictwie

KAŻDEGO ROKU KORNIAK DRUKARZ PRZY-
POMINA LEŚNIKOM,
ŻE JEST JEDNYM Z NAJGROŹ-
NIEJSZYCH SZKODNIKÓW
WTÓRNYCH ŚWIERKA. W oce-
nie zagrożenia drzewostanów pomaga-
ją pułapki z feromonami agregacyjnymi
służące do odłowu tych chrząszczy.
Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się
kornika drukarza, prowadzi się bieżącą
lustrację potencjalnie zagrożonych
miejsc, wyszukując drzewa trocin-
kowe. Najgroźniejszy jest okres lotu
chrząszczy. Monitorowany jest wów-

czas, przy uwzględnieniu obszaru wy-
stępowania szkodnika w drzewostanie,
przebieg rójki. Celem tych działań
jest przede wszystkim zmniejszenie
zagrożenia i ochrona sąsiednich drze-
wostanów, które nie uległy jeszcze za-
siedleniu przez kornika. W związku
z tym, zgodnie z Instrukcją Ochrony
Lasu, w drzewostanach średnio i silnie
zagrożonych stosuje się pułapki samo-
lotne z feromonami.

NOWA PUŁAPKA, NOWE PREPARATY

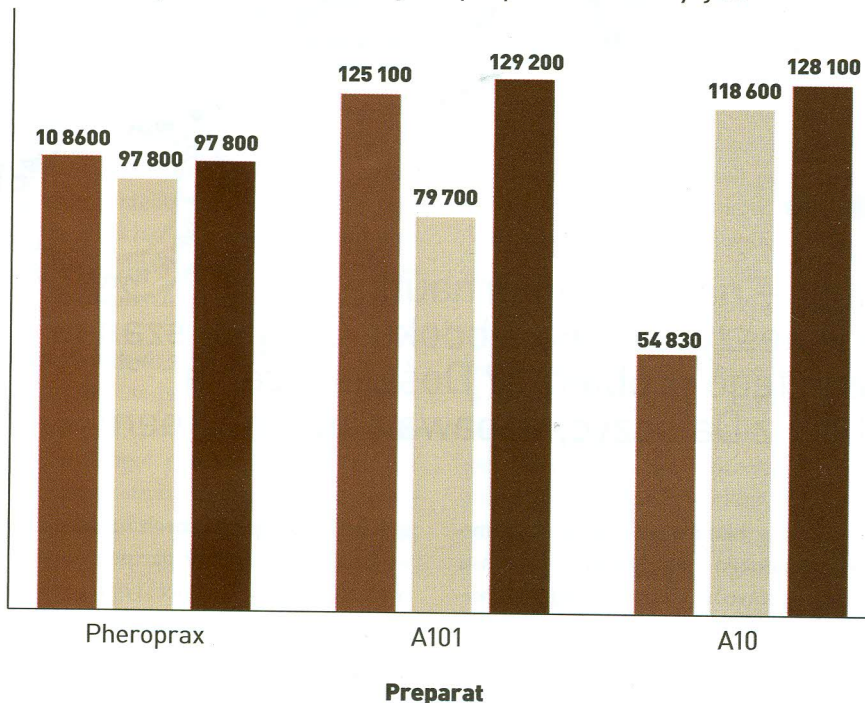
W zagrożonych nadleśnictwach wy-
korzystuje się różne dostępne na ryn-

ku modele pułapek. Większość z nich
została opracowana w ciągu ostatnich
lat w Zakładzie Ochrony Lasu Insty-
tutu Badawczego Leśnictwa. W po-
szukiwaniu nowych, skutecznych me-
tod odłowu m.in. chrząszczy kornika
drukarza w 2014 r. w Instytucie ba-
dano nowy model pułapki oraz nowe
feromony wabiące szkodnika, a także
porównywano je z tymi dotychczas
stosowanymi w Lasach Państwowych.

Oceniono pułapkę skrzynio-
wo-szczelinową pionową (wypro-
dukowaną przez F.P.H.U „TIM”
z Gołaczew) z dołączanym w dol-
nej części półprzezroczystym po-
jemnikiem o pojemności 1 l.
Podczas instalacji w terenie wypełnia
się go częściowo środkiem konserwu-
jącym Silvator, który dostarczany jest
razem z pułapką przez producenta.
Na bokach pojemnika znajduje się po-
działka, pozwalająca oszacować liczbę
odłowionych chrząszczy (w przedzia-
łach co ok. 1000 sztuk).

Powierzchnie doświadczalne zloka-
lizowano na terenie Puszczy Białowie-
skiej. W Nadleśnictwie Browsk, Le-

Liczba osobników chrząszczy kornika drukarza odłowiona do trzech typów pułapek z trzema rodzajami preparatów wabiących

Typy pułapek: IBL-2 IBL-3 Skrzyniowa

ZDJĘCIE: IR. PLEWA

Nowa pułapka skrzyniowo-szczelinowa pionowa okazała się najbardziej skuteczna do odłowu korników

śnictwie Jelonka wybrano trzy oddziały, obejmujące ponad 100-letnie drzewostany świerkowe, masowo zasiedlone przez kornika drukarza w 2013 r. Na wybranych powierzchniach zawieszono trzy typy pułapek: oprócz nowego modelu zastosowano dwa inne, powszechnie wykorzystywane w lasach (barierowa IBL-2 i segmentowa IBL-3). Każdy typ urządzenia testowano w połączeniu z dobrze znanym feromonem Pheroprax oraz dwoma nowymi preparatami wabiącymi o nazwach „drukarsz ampułka A10 nizinny” i „drukarsz ampułka A101 górski”. Pułapki z preparatami zawieszono naprzemiennie na wysokości ok. 2 m nad ziemią w odległości ok. 30-40 m od siebie (patrz zdjęcie). Zostały skontrolowane 16 czerwca i 27 lipca.

Z REKOMENDACJA

Liczebność odłowionych korników potwierdziła dużą skuteczność pułapek i preparatów. Różnice między nimi były niewielkie. Mimo wszystko najbardziej skuteczna okazała się nowa pułapka skrzyniowo-szczelinowa pionowa, w której zostały zastosowane feromony: „drukarsz ampułka A101 górski” i „drukarsz ampułka A10 nizinny”.

Pułapka skrzyniowo-szczelinowa pionowa oraz nowe preparaty „drukarsz ampułka A101 górski” i „drukarsz ampułka A10 nizinny” mogą służyć do monitorowania populacji kornika drukarza

Niewiele gorzej wypadła pułapka barierowa typu IBL-2 z „drukarszem ampułka A101 górski” (o 3,2 proc. mniej od pułapki nowego typu). Najmniejsze różnice w odłowach przy wszystkich trzech typach pułapek uzyskano przy zastosowaniu feromonu Pheroprax (± 10 proc. liczebności).

Doświadczenie jednoznacznie pokazało, że zarówno pułapka skrzyniowo-szczelinowa pionowa, jak i nowo opracowane preparaty „drukarsz ampułka A101 górski” i „drukarsz ampułka A10 nizinny” mogą być wykorzystywane do monitoringu populacji kornika drukarza w drzewostanach świerkowych. Wyniki te były także podstawą do zamieszczenia pułapki skrzyniowo-

-szczelinowej pionowej (nazywanej tu po prostu pułapką szczelinową) oraz testowanych preparatów w wykazie „Środków ochrony roślin, środków biobójczych oraz produktów do rozkładu pni drzew leśnych zalecanych do stosowania w leśnictwie w roku 2015”, corocznie opracowywanym przez Zakład Ochrony Lasu IBL na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

Za pomoc dziękujemy Jerzemu Ługowojowi, zastępcy nadleśniczego Nadleśnictwa Browsk, i Anatolowi Bortnikowi, leśniczemu leśnictwa Jelonka.

TEKST I RADOŚLAW PLEWA, WOJCIECH JANISZEWSKI, ALICJA SOWIŃSKA, IWONA SKRZECZ, ZAKŁAD OCHRONY LASU IBL